

Győri László

A rossz tanár

*Az énekóra súlyos sebet ejtett
rajtam, Kodály Zoltán Biciniája.
Énekelni kellett, de szolmizálva
a Hej, Vargánét, s mutogatni kellett
közben hozzá az egyes hangokat.
Akartam, de mit ért az akarat?
Képtelen voltam megjegyezni őket,
egymástól mindig messzire vetődtek.
Gyötrődtem, kínozott, nyúzott a tanár.
Ha ez az ének, sajnálom, jaj, de kár!
A harmónia közben elmaradt,
s nem hallgattunk Mozartot ezalatt.
A muzsikához nem vetett közel
a dó, re, mi, az a sok furcsa jel.*

*Elvérzek a legkisebb éneken,
és zúgni kezd a szörnyű Rekviem.*

Teaivók

*Hogy itták a teát
az orosz katonák?
Foguk közé fogták
a hófehér kockát,
mint hívatlan vendég,
szájukhoz emelték,
s lassan kiszürcsölték
a gőzölgő bögrét.*

*Hogy itták a teát
a magyar katonák
kint a Don-kanyarban?
Egyre fanyarabban,
egyre keserűbben,
kint az ágyútűzben.
Keserű itallal
kínált a Don-kanyar,
keserű és fanyar
volt a korty, a hajnal.
A fehér hópalást
nem adott egy fokkal
édesebb áltatást.
Keserű ágyúszó
olvadt a teába,
halálukat osztó
ízék aromája.*

*Annyi emberöltő
múltával a költő
hogyan édesítse?
Egy kis édességet
immár hogyan töltsék
ama drága kincsbe?*

*Örök szomjúhozók,
mielőtt kihúlna,
egy kortyot a földre
értük, kik holtan is
– innen is, onnan is –
életre szomjazók.*

Fölakasztották Füvesit

*Fölakasztották Füvesit,
a székkutasi parasztot.
Ki volt az, aki akasztott?
Ki veszi magára bűneit?*

*Hallottam hírt, hogy valaki
fölakasztotta önkezűleg
magamagát,
s láttam pozdorjává tört csontokat
a vasút öngyilkos sínjein.*

*Hallottam hírt, hogy valaki
súlyt köt a drótra, téglát,
s nagyot lódítva áthajítja
a villanyvezetéken.
Elterjedt öngyilkossági mód
a villany meg a drót
segélyével halni
azon a vidéken.*

*S volt olyan, aki nikotint
ivott. Ó, mennyi méreg,
és mennyi önítélet
mutatta változatait!*

*De az, hogy valakit idegen kéz
gyilkoljon egyre, megdermesztett,
a gyerekösztön, a kiserkent ész
hideg, borzongó, felnőttes lett.*

*Régen volt, ma már meg se rettent,
ismerek néhány hihetlent,
ismerem a történelmet,
a Füvesiek történetét.*

*S jönnek új hírek sok halállal:
megkövezés, lefejezés.
Új öngyilkosság mások végzetével.
De mi a kezdet, és hol van a vég?
Hol a régi, a híres emberiség?*

Ami még hátravan

*Vess számot, hogy mit műveltél eddig
útközben, hisz minden útközben ér,
amíg a kezdet a célba nem türemlik,
s meg nem fogja egy hatalmas tenyér.
Számot nem vetve lelked ha levedlik,
csak a csontokra ül rá hidegen a tél.*

*Kell megtenned nyugodalmad végett
a nagy számvetést életed felén,
tudva, mindenkor minden fele élet,
és jön még hossza, s a hossz olyatén,
hogy nyúlik egyre, bárha nem tetézed,
magától nő, és örök jövevény.
Állj meg egyszer, csak egy pillanatra,
számot vetni, mérni, hátha sikerül
a tűzbe nézni, a vakító napba,
a sok sugarat, mely el nem különül,
szálanként látni, szétszakasztva,
fényesebb úgy, mintha egybe sűrűsül.*

*Egyik szála vastag, másik szála vékony,
egyike szégyen, a másika nem,
voltál éber és voltál aluszékony,
álmodban éber és álmos éberem,
átkeltél a mély, sötét hasadékon,
kapaszkodtál, botoltál odalenn.*

*Meg-megálltál veszteg, igyekeztél,
és túl is vagy már életed felén,
mi jutott egyéb a sűrű töviseknél,
ha nem tudnád te, akkor majd közlöm én,
ha van még rá időd, állj meg egy keresztnél,
mondd, hogy rendben, s hogy jobb a kőedény.*

Úgy látszik, élsz még, a tüske sűrűjéből
a ritkáját szeretnéd, a tövis nélkülit;
amely kialakult lassan a levélből,
és úgy hívják, hogy virág, és más elé vetik.
A nevét ne írd le, majd jön a szakértő,
ő tudja, megérti kertjaro szavaid.

Úgy látszik, élsz még, mert szólsz, elegend van
abból, ami a világban folyik,
dolgozhatsz annyit, hogy már meged van,
izzadhatsz, tudod, hogy semmi se változik,
hogyha megdöglesz, akkor is idegen vagy.
Így vess számot az utolsó törtekig.